

Den 6. februar 2012

Samtlige Regionstandlægenævn

KOPI

Landstandlægenævnet er bekendt med, at der i stigende omfang konstateres tilfælde, hvor tænder, som bør kunne udbedres ved en kirurgisk rodbehandling, unødvendigt trækkes ud og erstattes med implantater. Sådanne tilfælde er udtryk for malpraksis som følge af den "overbehandling", der er tale om. Der skal foreligge tilstrækkelig indikation for udtrækning af tænderne.

Landstandlægenævnet er opmærksom på, at det ikke altid indebærer "overbehandling", at kirurgisk rodbehandling fravælges til fordel for erstatning med implantat. Eksempelvis kan det forekomme, at patientens almene helbred ikke tillader, at der udføres kirurgisk endodonti, og i givet fald er ekstraktion af tanden den sundhedsfagligt rigtige behandling, fx fokussanering. Der kan også være patienter, der ikke ønsker en kirurgisk/endodontisk behandling, der afhængig af lokalitet har en vekslende prognose.

Om klagesager vedrørende den nævnte form for "overbehandling" bemærkes:

Tandlægebehandling sker på grundlag af patientens frivillige, informerede samtykke. Hvis tandlægen tilbageholder væsentlige oplysninger for patienten, og vedkommende derfor ikke får et tilstrækkeligt grundlag at tage stilling på, kan der efter omstændighederne rejses tvivl om, at samtykket er frivilligt. Endvidere skal det være klart, hvilken behandling, herunder behandlingsmetode, der må foretages, og hvad der er formålet med behandlingen. Det er afgørende, om tandlægen har givet korrekte og fyldestgørende oplysninger om sandsynligheden for, at tanden kunne bevares ved hjælp af en kirurgisk rodbehandling. Det skal fremgå af patientens journal, hvilken information patienten har fået, og hvad patienten har tilkendegivet på baggrund af denne.

Hvis "overbehandling" iværksættes uden patientens frivillige, informerede samtykke, er tandlægens ydelse mangelfuld. Hvis det vurderes, at der var god sandsynlighed for, at tanden kunne bevares ved hjælp af en kirurgisk rodbehandling, og det ikke kan dokumenteres, at patienten blev informeret herom, bør patientens samtykke ikke betragtes som informeret.

Men desuden er "overbehandling" i sig selv som nævnt udtryk for malpraksis, som tandlægen bør afstå fra at udføre. Selv om det kan dokumenteres, at patienten informeret måtte have samtykket i "overbehandling", er tandlægeydelsen, herunder udtrækning og implantat, altså alligevel mangelfuld.

Det er typisk en følge af manglerne, at formålet med tandlægeydelsen væsentligt forfejles. Arbejdet er dermed ikke honorarværdigt, og patienten har krav på tilbagebetaling fra tandlægen.

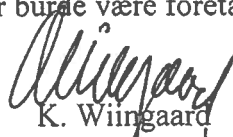
I en sådan situation skal det vurderes, om tilbagelevering af tandlægearbejdet er mulig uden udgift eller væsentlig ulempe for patienten. I benægtende fald skal tandlægens tilbagebetaling af honoraret nedsættes med en godtgørelse svarende til den værdi, som det underkendte arbejde kan antages at have for patienten:

Det kan normalt lægges til grund, at tilbagelevering ikke er mulig uden udgift eller væsentlig ulempe for patienten, og der skal derfor yderligere tages stilling til, om den underkendte tandlægeydelse kan antages at have en værdi for patienten.

Ved vurderingen af, om ydelsen kan antages at have en værdi for patienten, må der primært ses på, om arbejdet indebærer en besparelse for patienten.

Hvis implantatet er udført så dårligt, at det må laves om, har ydelsen ingen værdi for patienten. Resultatet er derfor, at tandlægen pålægges at tilbagebetale det fulde honorar. Dog træffes der bestemmelse om omgørelse uden udgift for patienten, eventuelt hos ny behandler på tandlægens regning, hvis betingelserne for denne særlige afgørelsesform er opfyldt.

Hvis implantatet er rigtigt udført, har patienten sparet omkostninger til den behørig kirurgiske rodbehandling. Resultatet er derfor, at tandlægens tilbagebetaling nedsættes med en godtgørelse svarende til værdien af besparelsen. Godtgørelsen kan dog aldrig overstige de udgifter, som tandlægen ville have haft ved den behørig kirurgiske behandling. Denne begrænsning af godtgørelsen skyldes, at tandlægen ikke har krav på fortjeneste, når ydelsen ikke er honorarværdig, ej heller den fortjeneste, som kan afledes på grundlag af den behandling, der burde være foretaget.

K. Wiingaard

Landstandlægenævnets formand